

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1058/2024
10.10.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бојане Пауновић, председника већа, Дијане Јанковић, Милене Рашић, Мирољуба Томића и Тајане Вуковић, чланова већа, са саветником Сањом Живановић, записничарем, у кривичном предмету окривљеног Џејлана Незовића и других, због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога у саизвршилаштву из члана 246. став 1. КЗ у вези члана 33. КЗ, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Џејлана Незовића, адвоката Немање Марковића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Пазару К 18/23 од 26.10.2023. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 61/24 од 29.02.2024. године, у седници већа одржаној дана 10.10.2024. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Џејлана Незовића, адвоката Немање Марковића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Пазару К 18/23 од 26.10.2023. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 61/24 од 29.02.2024. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Пазару К 18/23 од 26.10.2023. године окривљени Џејлан Незовић оглашен је кривим због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога у саизвршилаштву из члана 246. став 1. КЗ у вези члана 33. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од 6 (шест) година, у коју му се урачунава време проведено у притвору од 11.11.2022. године до упућивања у завод за извршење казне затвора. Истом пресудом, према окривљеном АА изречена је васпитна мера упућивање у васпитно-поправни дом у ком може остати најмање 6 (шест) месеци, а највише 4 (четири) године, с тим да ће суд сваких шест месеци разматрати да ли постоје основи за обуставу извршења мере или за њену замену другом мером, уз урачунавање времена проведеног у притвору почев од 11.11.2022. године до упућивања у васпитно-поправни дом. На основу члана 87. КЗ у вези члана 246. став 7. КЗ према окривљенима је изречена мера безбедности одузимања предмета тако што су од окривљених одузети осушени делови биљке Cannabis у укупној нето маси од 110,81 килограма. Окривљени су обавезани да суду на име паушала плате

износе од по 20.000,00 динара, у року од 15 дана од правноснажности пресуде, као и да накнаде трошкове кривичног поступка о чијој висини ће суд одлучити посебним решењем.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 61/24 од 29.02.2024. године одбијене су као неосноване жалба јавног тужиоца Вишег јавног тужилаштва у Новом Пазару и жалбе бранилаца окривљених Џејлана Незовића и АА, а пресуда Вишег суда у Новом Пазару К 18/23 од 26.10.2023. године потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног Џејлана Незовића, адвокат Немања Марковић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев за заштиту законитости, укине побијане пресуде и предмет врати на поновно одлучивање првостепеном суду.

Врховни суд је примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Џејлана Незовића доставио Врховном јавном тужилаштву, у складу са чланом 488. став 1. КЗ, и у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Врховног јавног тужилаштва и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Бранилац окривљеног Џејлана Незовића, адвокат Немања Марковић, захтев за заштиту законитости подноси због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, истичући да се побијане пресуде заснивају на доказима на којима се по одредбама Законика о кривичном поступку не могу заснивати.

Према наводима захтева, проналазак и изузимање опојних дрога, у конкретном случају, резултат је незаконитог поступања полиције. Незаконито поступање огледа се у томе што су полицијски службеници претресање помоћног објекта-пољског WC, који се налази на породичном имању окривљеног АА и малолетног ББ, предузели без наредбе судије за претходни поступак и без сачињавања записника о претресању, а да при томе нису били испуњени услови за претресање без наредбе суда, што према мишљењу браниоца, јасно указује да је претресање пољског WC незаконито. Самим тим, бранилац окривљеног Џејлана Незовића, сматра да су незаконити докази: потврда о привремено одузетим предметима ПУ Нови Пазар 58589/22 од 11.11.2022. године, фотодокументација ПУ Нови Пазар Кт 693/22 од 12.11.2022. године и записник о вештачењу МУП РС, НЦКФ Одсек у Ужицу број 234-4-1175/22 од 17.11.2022. године будући да су сви проистекли из незаконитог поступања полицијских службеника, па су ови докази, према мишљењу браниоца, морали бити издвојени из списка предмета, у смислу члана 16. став 1. ЗКП.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости, браниоца окривљеног Џејлана Незовића, Врховни суд оцењује као неосноване.

Према налажењу Врховног суда, радње полиције предузете 10.11.2022. године нису представљале доказну радњу претресања из члана 152. ЗКП, што правилно

закључују нижестепени судови, већ откривање и обезбеђивање трагова кривичног дела и предмета који могу послужити као доказ, у складу са овлашћењима из члана 286. ЗКП, па за предузимање ових радњи није била неопходна наредба суда.

Одредбом члана 286. став 1. ЗКП прописано је ако постоје основи сумње да је извршено кривично дело за које се гони по службеној дужности, полиција је дужна да предузме потребне мере да се пронађе учинилац кривичног дела, да се учинилац или саучесник не сакрије или не побегне, да се открију и обезбеде трагови кривичног дела и предмети који могу послужити као доказ, као и да прикупи сва обавештења која би могла бити од користи за успешно вођење кривичног поступка. У ставу 2. истог члана прописано је да у циљу испуњења дужности из става 1. овог члана, полиција може: да тражи потребна обавештења од грађана; да изврши потребан преглед превозних средстава, путника и пртљага; да за неопходно потребно време, а најдуже до 8 часова ограничи кретање на одређеном простору; да предузме потребне мере у вези са утврђивањем истоветности лица и предмета; да распише потрагу за лицем или предметима за којима се трага; да у присуству одговорног лица прегледа одређене објекте и просторије државних органа, предузећа, радњи и других правних лица, оствари увид у њихову документацију и да по потреби одузме, да предузме друге потребне мере и радње. О чињеницама и околностима које су утврђене приликом предузимања појединих радњи, а могу бити од интереса за кривични поступак, као и о предметима који су пронађени или одузети саставиће се записник или службена белешка. Истим чланом, у ставу 4. прописано је да о предузимању мера и радњи из става 2. и 3. овог члана полиција одмах, а најкасније у року од 24 часа након преузимања обавештава јавног тужиоца.

Из списка предмета произилази да је полиција о радњама предузетим 10.11.2022. године, у складу са чланом 232. став 5. и члана 286. став 2. ЗКП сачинила службену белешку КУ 1186/22, ЛС 145, ЛС 146/22 од 11.11.2022. године, у које су унети подаци у смислу члана 233. став 1. ЗКП, као и криминалистичкотехничку фотодокументацију коју чине 23 фотографије на којима је приказан шири и ужи изглед лица места, као и трагови и предмети кривичног дела затечени на лицу места. Наведену документацију полиција је уз кривичну пријаву доставила Вишем јавном тужилаштву у Новом Пазару, које је, у складу са чланом 286. став 4. ЗКП, о предузетим радњама обавештено истог дана, што је услов законитости предузетих радњи, и јасно произилази из садржаја наведене службене белешке у којој су поименично одређени надлежни јавни тужиоци који су обавештени о предузетим радњама.

Сходно наведеном, потврда о привремено одузетим предметима ПУ Нови Пазар 58589/22 од 11.11.2022. године, фотодокументација ПУ Нови Пазар Кт 693/22 од 12.11.2022. године и записник о вештачењу МУП РС, НЦКФ Одсек у Ужицу број 234-4-1175/22 од 17.11.2022. године, који су проистекли из откривања и обезбеђивања трагова кривичног дела и предмета који могу послужити као доказ, ни сами по себи нити по начину прибављања нису у супротности са одредбама Законика о кривичном поступку и, насупротив наводима захтева окривљеног Џејлана Незовића, представљају законите доказе, који су могли бити коришћени у кривичном поступку.

Незаконит доказ, према наводима захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Џејлана Незовића, представља и исказ малолетног АА дат пред судијом за малолетнике Вишег суда у Новом Пазару у поступку Км 78/22, који је првостепени суд извео као доказ на главном претресу и на њему искључиво или у одлучујућој мери

засновао побијану пресуду иако окривљени Џејлан Незовић није имао могућност да се изјасни о том доказу. Управо због тога, конкретна процесна ситуација се, према мишљењу браниоца, може уподобити положају окривљеног у случају понављања кривичног поступка у ком је окривљеном суђено у одсуству, када се осуђени саучесник не може саслушавати нити суочити са окривљеним, него се његови искази читају али се пресуда не може заснивати искључиво или у одлучујућој мери на његовом исказу.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Џејлана Незовића, Врховни суд оцењује као неосноване.

Одредбом члана 405. став 1. ЗКП прописано је да ће се у записнике о увиђају ван главног претреса, о претресању стана и других просторија или лица и потврде о привремено одузетим предметима, као и исправе које служе као доказ, извршити увид, или ће, ако веће оцени да је то потребно, председник већа укратко изнети њихову садржину или их прочитати.

Одредбом члана 406. став 1. тачка 5) ЗКП прописано је да осим у случајевима посебно прописаним у овом законика, упознавање са садржином записника о исказима сведока, саопштених или већ осуђених саучесника у кривичном делу, као и записника о налазу и мишљењу вештака, може по одлуци већа прибавити сходном применом члана 405. овог законика ако је реч о исказу саопштеног према којем је кривични поступак раздвојен или је већ окончан правноснажном осуђујућом пресудом.

Из цитираних законских одредби произилази да је упознавање са садржином записника о исказу осуђеног саучесника у кривичном делу, према којем је поступак већ окончан правноснажном осуђујућом пресудом, начин извођења доказа на главном претресу. Према томе, исказ саокривљеног дат у одвојеном кривичном поступку, сам по себи није недозвољен доказ, па његово коришћење и заснивање пресуде против другог окривљеног на том доказу, није искључено нити забрањено одредбама Законика о кривичном поступку.

Сходно наведеном, иако малолетник нема статус оптуженог лица, процесни положај саопштеног према коме је донета осуђујућа пресуда, може се изједначити са положајем малолетника у односу на кога је поступак раздвојен и окончан решењем којим је изречена васпитна мера, уколико је малолетник саизвршилац у извршењу истог кривичног дела, а што је у овој ситуацији случај.

Наиме, из списка предмета произилази да је је према малолетном ББ због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ које је извршио са окривљенима Џејланом Незовићем и АА, вођен одвојени поступак који је правноснажно окончан доношењем решења Вишег суда у Новом Пазару Км 78/22 од 16.03.2023. године којим му је изречена васпитна мера упућивања у васпитно-поправни дом, које је преиначено решењем Апелационог суда у Крагујевцу Кжм1 30/23 од 19.05.2023. године у делу одлуке о урачунавању притвора.

Из изреке побијане првостепене пресуде произилази да је малолетни ББ учествовао као саизвршилац у извршењу кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога у саизвршилаштву из члана 246. став 1. КЗ у вези члана 33. КЗ за које је окривљени Џејлан Незовић оглашен кривим и осуђен, па како је поступак према малолетном ББ правноснажно окончан изрицањем васпитне мере, то је,

по оцени Врховног суда, првостепени суд правилно поступио када је на главном претресу, на основу члана 405. ЗКП, извршио увид у списе предмета Вишег суда у Новом Пазару Км 78/22, чији саставни део је исказ који је малолетни ББ дао у том поступку, а са чијом садржином је суд био овлашћен да се упозна сходно одредби члана 406. став 1. тачка 5) ЗКП.

Сходно томе, неосновани су наводи браниоца окривљеног Џејлана Незовића да се пресуда не може заснивати искључиво или у одлучујућој мери на таквом доказу јер се наведено не односи на процесну ситуацију прописану чланом 406. став 1. тачка 5) ЗКП, када се врши упознавање са садржином исказа саоптуженог према коме је кривични поступак развијен или већ окончан правноснажно осуђујућом пресудом, већ се односи на процесну ситуацију прописану одредбом члана 481. став 2. ЗКП која се односи на поступање, у понављеном кривичном поступку осуђеном у одсуству, када се тражи понављање кривичног поступка јер је наступила могућност да се суђење спроведе у присуству окривљеног и у ком случају се у поновљеном поступку пресуда не може искључиво или у одлучујућој мери заснивати на исказу саучесника окривљеног који је већ осуђен.

Из свих изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, на коју се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног Џејлана Незовића, адвоката Немање Марковића, Врховни суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП, одлучио као у изреци пресуде.

**Записничар-саветник
Сања Живановић, с.р.**

**Председник већа-судија
Бојана Пауновић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић